

verslag

Plenaire vergadering Financial Action Task Force (FATF)
Juni 2024

Datum
7 augustus 2024

Ons kenmerk
2024-0000436661

Vergaderdatum en - tijd	26 t/m 28 juni 2024
Vergaderplaats	
Aanwezig	Vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de Autoriteit Financiële Markten

Deze plenaire vergadering was de zesde onder het tweejarig voorzitterschap van Singapore en vond plaats in Singapore.

Schorsing van de Russische Federatie als lid van de FATF

Op 24 februari 2023 heeft de plenaire vergadering van de FATF besloten om de Russische Federatie te schorsen als lid van de FATF en een verklaring uitgebracht¹ over de Russische oorlogshandelingen in Oekraïne. Op de afgelopen plenaire vergadering is deze schorsing wederom in stand gelaten. De FATF zal de situatie monitoren en elke plenaire vergadering nagaan of er gronden zijn om de schorsing op te heffen of te wijzigen. Ondertussen blijft het land gebonden aan de FATF-standaarden en dient het aan zijn financiële verplichtingen te blijven voldoen. De Russische Federatie blijft wel lid van de regionale zusterorganisatie Eurasian Group on Combating Money Laundering (EAG).

Jurisdicties met verhoogde risico's

De FATF publiceert twee lijsten waarop landen en jurisdicties staan met strategische tekortkomingen in hun nationale beleid ter voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. De eerste lijst betreft de zogeheten "hoog risicolanden onderhevig aan een oproep tot tegenmaatregelen". Deze lijst wordt vaak aangeduid als de "zwarte lijst". De lijst bevat jurisdicties die geen betrokkenheid tonen om verbeteringen door te voeren of onvoldoende voortgang hebben geboekt in het terugdringen van hun strategische tekortkomingen en die en bedreiging kunnen vormen voor het internationale financiële systeem.² Noord-

¹ <https://www.fatf-gafi.org/content/fatf-gafi/en/publications/Fatfgeneral/fatf-statement-russian-federation.html>

² <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/Call-for-action-june-2024.html>

Korea en Iran staan al geruime tijd op deze lijst. Er geldt een oproep aan alle landen om effectieve tegenmaatregelen te nemen tegen deze twee landen. Myanmar staat sinds oktober 2022 op de zwarte lijst, omdat het land een gebrek aan voortgang laat zien bij het uitvoeren van zijn verbeterplan. De FATF roept daarom alle landen ter wereld op om verscherpt cliëntenonderzoek te doen bij transacties van en naar Myanmar, in lijn met de bijbehorende risico's. De FATF meldt daarbij wel expliciet dat deze verscherpte maatregelen niet ten koste mogen gaan van humanitaire geldstromen, financiering van legitieme NGO's en particuliere geldtransfers.

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten
Institutioneel Beleid en
Integriteit

Datum
7 augustus 2024

Ons kenmerk
2024-0000436661

De tweede lijst die de FATF publiceert is getiteld "Jurisdicties onder verscherpt toezicht".³ Deze lijst wordt vaak aangeduid als de "grijze lijst". De lijst bevat landen die strategische tekortkomingen hebben in hun nationale regimes ter voorkoming en bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, maar die gecommiteerd zijn om deze tekortkomingen aan te pakken. In de laatste plenaire vergadering is besloten dat Monaco en Venezuela worden toegevoegd aan de grijze lijst. Jamaica en Turkije zijn van de lijst afgehaald. In totaal staan sinds juni 2024 eenentwintig landen op deze lijst.⁴ De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten verwijzen op hun website na elke plenaire vergadering naar de meest recente lijsten. Op diezelfde websites wordt toegelicht welke (aanvullende) maatregelen Nederlandse financiële instellingen dienen te nemen in het kader van de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) om het verhoogde risico ten aanzien van relaties met ingezetenen van deze landen en het uitvoeren van transacties van of naar deze landen te mitigeren.

Herhaalde zorgen Noord-Korea

De FATF herhaalt de zorgen die er zijn omtrent het weigeren van Noord-Korea om ernstige tekortkomingen op het gebied van de bestrijding van witwassen en terrorisme financiering te verbeteren. Het ontplooiën van illegale activiteiten door Noord-Korea, ten einde het massavernietigingswapensprogramma te financieren, brengt serieuze dreigingen met zich mee voor de integriteit van het wereldwijde financiële systeem. FATF merkt op dat Noord-Korea's banden met het internationale financiële systeem zijn toegenomen en dat dit proliferatiefinancieringsrisico's oplevert. Daarom roept de FATF op tot meer waakzaamheid en het strikter toepassen van tegenmaatregelen richting Noord-Korea.

Monitoring van naleving van de FATF-standaarden

Wederzijdse evaluaties van India en Koeweit

De FATF heeft de bespreking van de wederzijdse evaluaties van India en Koeweit afgerond. Door middel van peer reviews is beoordeeld of de (inter)nationale wet- en regelgeving van de landen technisch voldoen aan de FATF-standaarden en in hoeverre deze stelsels effectief zijn in het beschermen van de integriteit van het financiële systeem. De evaluatierapporten van India en Koeweit zullen naar verwachting in september worden gepubliceerd.

³ <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-june-2024.html>

⁴ Bulgarije, Burkina Faso, Democratische Republiek Congo, Filipijnen, Haïti, Jemen, Kameroen, Kenia, Kroatië, Mali, Monaco, Mozambique, Namibië, Nigeria, Senegal, Syrië, Tanzania, Venezuela, Vietnam, Zuid-Afrika en Zuid-Soedan.

Procedure voor plaatsing van landen op de grijze of zwarte lijst

De FATF heeft de criteria herzien voor plaatsing van landen met strategische tekortkomingen op de grijze of zwarte lijst in de aankomende vijfde evaluatieronde. Met deze criteria probeert de FATF op een risicogebaseerde, transparante en eerlijke manier te bepalen of een land een risico vormt voor het internationale financiële stelsel. Daarbij houdt de FATF ook rekening met mogelijke capaciteitstekorten bij de minst ontwikkelde landen.

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten
Institutioneel Beleid en
Integriteit

Datum
7 augustus 2024

Ons kenmerk
2024-0000436661

Strategische initiatieven

Rapport toepassing standaarden ter voorkoming corruptie in de niet-financiële sector

De FATF publiceert een rapport waarin beschreven wordt hoe de verschillende leden scoren bij de toepassing van de standaarden op het gebied van het voorkomen van corruptie bij niet-financiële beroepsgroepen.⁵ Deze beroepsgroepen (bijvoorbeeld notarissen, makelaars en accountants) hebben een poortwachtersfunctie om de integriteit van het financiële stelsel te bewaken. Corruptie van deze poortwachters dient, onder meer met wetgeving, voorkomen te worden om zo op deze poortwachtersfunctie te kunnen vertrouwen. Het rapport brengt de toepassing van de FATF-standaarden op dit gebied per land in kaart. Nederland scoort hierbij een nalevingspercentage van 72%, ten opzichte van een FATF-gemiddelde van 74%. De analyse sluit aan bij het FATF-evaluatierapport van Nederland uit 2022. De opvolging van de belangrijkste aanbevelingen uit dit rapport zijn onder meer meegenomen in de Beleidsagenda aanpak witwassen.

Update implementatie standaard cryptoactiva en cryptoaanbieders

Op basis van hetgeen landen hebben aangeleverd publiceert de FATF een overzicht van hoever landen zijn bij het implementeren van de standaard omtrent cryptoactiva en cryptoaanbieders.⁶ Hoewel sinds vorig jaar enige vooruitgang is bij de implementatie, voldoet 75% van de landen nog niet of slechts deels aan de standaard. Zodra de Europese verordening markten in cryptoactiva (MiCA) en de verordening bij geldovermakingen en cryptoactivatransacties toe te voegen informatie (TFR) van toepassing worden per december 2024, voldoet Nederland volledig aan de standaarden.

Herziening standaard betalingsverkeer

Al enige tijd wordt er in de FATF gewerkt aan de herziening van de standaard op het gebied van betalingen. Gezien de mogelijke fundamentele veranderingen in de inrichting van het betalingsverkeer en de technische aard daarvan is aan de sector gevraagd om te reflecteren op enkele vraagstukken en denkrichtingen. De sector heeft hierop in groten getale gereageerd. De FATF heeft stilgestaan bij hetgeen de sector heeft ingestuurd en de verdere richting van dit project bepaald.

Prioriteiten Mexicaans voorzitterschap

Per 1 juli 2024 is Mexico voorzitter van de FATF en heeft deze rol van Singapore overgenomen. Onder leiding van FATF-voorzitter mevrouw Elisa de Anda Madrazo heeft Mexico voor de periode 2024-2026 de volgende prioriteiten:

- Verbeteren van financiële inclusie door de standaarden meer risicogebaseerd en proportioneel te maken;
- Een succesvolle start van de vijfde ronde van wederzijdse evaluaties;

⁵ <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-afi/reports/HRGTC.pdf.coredownload.inline.pdf>

⁶ <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/recommendations/2024-Targeted-Update-VA-VASP.pdf.coredownload.inline.pdf>

- Betere samenwerking en banden met het wereldwijze netwerk van regionale FATF-zusterorganisaties;
- Focus op de implementatie van de standaarden op het gebied van confiscatie, uiteindelijke belanghebbenden en cryptoactiva en
- Het blijven tegengaan van terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.

Generale Thesaurie
Directie Financiële Markten
Institutioneel Beleid en
Integriteit

Datum
7 augustus 2024

Ons kenmerk
2024-0000436661